

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/112/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318201203
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1318201203.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Zuzany Kučerovej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobcov: X/ P. Q. K., H.. X. X. XXXX, C. Š. XX, K., X/ R. Z., H.. X. X. XXXX, C. N. X, K., X/ P. A. Z., H.. XX. X. XXXX, C. C. XX, R., všetci zast. ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA HUBOCKÁ & PARTNERS s.r.o., Panenská 7, Bratislava, IČO: 51 411 491, JUDr. Monika Hubocká, advokátka, proti žalovanej: Národná diaľničná spoločnosť, a.s., Dúbravská cesta 14, Bratislava, IČO: 35 919 001, zast. advokátkou JUDr. Martou Urbánkovou, Šafárikovo námestie 2, Bratislava, IČO: 31 785 433, o určenie vlastníckeho práva, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo 14. februára 2020 č.k. 60C/23/2018-184, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .

Žalobcom 1/, 2/, 3/ sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že žalobcovia 1/ až 3/ sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku - parcely Q. E. „, S.. Č.. XXXX/X, M. S.: T. S. B. H. N. N.: X.XXX Z., T. na F. pre E.. Ú.. K. Č.. XXXX, B. Č. S. - S. Q. E. „, S.. Č.. XXXX/X, M. S.: T. S. B. H. (S. X. N. XXX.XXX Z., N. K. X. N.: XXX.XXX Z.), T. M. na F. pre E.. Ú.. K. Č.. XXXX, B. Č. S. - S. Q. E. „, S.. Č.. XXXX/X, M. S.: X. S. X. N.: X.XXX Z., E.. Ú.: K. B. R. Ž. X/ N. K. S. N. N. X/XX B. Ž. X/, X/ N. N. po X/XX. Žalobcom 1/ až 3/ súd prvej inštancie priznal proti žalovanej spoločný a nerozdielny nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že žalobcovia sú podľa zápisu na F. Č.. XXXX pre E.. Ú.. K. podielovými spoluvlastníkmi S.. Č.. XXXX/X-žalobca 1/ so spoluvlastníckym podielom vo veľkosti X/XX (titul nadobudnutia V 2-18/D 148/96, Dnot 66/96), žalobca 2/ so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 2/10 (titul nadobudnutia 31 D 370/02, Dnot 91/02) a žalobca 3/ so spoluvlastníckym podielom o veľkosti X/XX (titul nadobudnutia Osvedčenie o dedičstve č. 38D/533/2006 zo dňa 26.1.2007, Z-553/07). Žalovaná je podľa Geometrického plánu a zápisu na F. Č.. XXXX pre E.. Ú.. K. výlučnou vlastníčkou parcely registra E. „, S.. Č.. XXXX/X, M. S.: T. S. B. H. N. N.: XXX.XXX Z., S. Q. E. „, S.. Č.. XXXX/X, M. S.: T. S. B. H. N. N. X.XXX Z. (sporný pozemok). Podľa Geometrického plánu výmera parc. č. XXXX/X pred odčlenením sporného pozemku parc. č. XXXX/X (ktorého výmera je 8.968 m2) bola 174.938 m2. Žalobcovia nadobudli vlastníctvo k S.. Č.. XXXX/X postupne dedením po ich právnych predchodcoch nasledovne: a/pôvodnými vlastníkmi parc. č. XXXX/X, X. S. vo výmere 10.873 m2 podľa PK vložky Č.. XXXX pre E.. Ú.. K. C. U. Z., Q.. Z., T.. XX. XX. XXXX v 1/2 a D. Z., Q.. Z., T.. XX. X. XXXX N. X/ X; b/na základe dedičského rozhodnutia ŠN Bratislava - vidiek č. k. D 1194/68-8 zo dňa 12.12.1968

po U.E. Z. T. XX.XX.XXXX nadobudla pozemok parc. Č.. XXXX/X (pôda v užívaní JRD, PK vložka Č.. XXXX, dohoda dedičov s povinnosťou výplaty ustupujúcich spoludedičov) v 1/2 dcéra poručiteľa A. K., Q.. Z., H.. X.X.XXXX; c/na základe dedičského rozhodnutia ŠN Bratislava - vidiek č. k. D 840/73 zo dňa 18.9.1973 po D. Z., Q.. Z., T. XX.X.XXXX nadobudla pozemok parc. Č.. XXXX/X (pozemky v užívaní JRD, PK vložka č. XXXX, dohoda dedičov s povinnosťou výplaty ustupujúcich spoludedičov) v 1/2 dcéra poručiťky A. K., Q.. Z., H.. X.X.XXXX. A. K., Q.. Z., H.. X.X.XXXX sa tak stala dedením po jej rodičoch U.E. Z. B. D. Z. výlučnou vlastníčkou pozemku parc. Č.. XXXX/X vo výmere 10.873 m2 už v r. 1973; d/ na základe Dohody o vyporiadaní zníženia dedičských podielov uzavretej dňa 29.6.1993 medzi A. K., Q.. Z., H.. X. X. XXXX a oprávnenými osobami - Ľ. Z., H.. XX.X.XXXX B. Z. Z., Q.. Z., H.. XX.XX.XXXX, ktorá bola podkladom pre vydanie Osvedčenia o vlastníctve zo dňa 9.7.1993 č. N 53/93, Nz 53/93 na základe dohody o vyrovnaní dedičských podielov, sa spoluvlastníkmi parc. Č.. XXXX/X o výmere 10.873 m2 stali A. K., Q.. Z., H.. X. X. XXXX v 3/5, Ľ. Z., H.. XX.X.XXXX v 1/5 a Z. Z., Q.. Z., H.. XX.XX.XXXX v 1/5-ine; e/na základe Osvedčenia o dedičstve č. V2-18D 148/96, Dnot 66/96 zo dňa 30. 7. 1997 po A. K., Q.. Z., H.. X.X.XXXX, T. XX.X.XXXX, nadobudol parc. Č.. XXXX/X o výmere 10.873 m2 v podiele 6/10 žalobca 1/; f/na základe Osvedčenia o dedičstve vydaného č. 31D 370/02, Dnot 91/02 zo dňa 14.6.2002 po Ľ. Z., H.. XX.X.XXXX, T. XX.XX.XXXX, nadobudol parc. Č.. XXXX/X vo výmere 10.873 m2 v podiele 2/10 žalobca 2/; g/na základe Osvedčenia o dedičstve č.38D/533/2006, Dnot 8/2006 zo dňa 26.1.2007 po Z.Q. Z., Q.. Z., H.. XX.XX.XXXX, T. XX. X. XXXX, nadobudol parc. Č.. XXXX/X vo výmere 10.873 m2 v podiele 2/10 žalobca 3/.

3. MsNV - odbor výstavby K. Rozhodnutím o vyvlastnení č. Výst. 14/80 zo dňa 2. 4. 1980, právoplatným dňa 12.5.1980 vydaným podľa § 112 zák. č. 50/76 Zb. a § 57 vyhl. č. 85/76 Zb., rozhodol o žiadosti Riaditeľstva diaľnic v Bratislave na vyvlastnenie pozemkov v kat. úz. K., ktoré boli predmetom záberu na stavbu diaľnice podľa vyvlastňovacieho súpisu a geoplánu č. 761-2710-58/78 a v zmysle § 114 ods. 1 zák. č. 50/1976 Zb. tak, že vyvlastňuje na výstavbu diaľnice v kat. úz. K. pozemky v rozsahu a za náhradu od vlastníkov podľa pripojeného zoznamu. Náhrada za vyvlastnené nehnuteľnosti bola určená v Rozhodnutí o vyvlastnení podľa § 15 ods. 1 vyhl. č. 47/69 Zb. o cenách stavieb v osobnom vlastníctve a o náhradách pri vyvlastnení nehnuteľností cenou 0,40 Kčs za 1 m2 pozemku, lebo vyvlastnené pozemky sa nachádzali mimo zastavanej časti mesta. Osobám, ktoré boli uvedené v zozname neznámych vlastníkov a o ktorých boli pripojené potvrdenia Správy ZNB pre Bratislavu vidiek v Bratislave a FS VB v Prahe, MsNV v K. ustanovil opatrovníka a to O. K. na zastupovanie vo vyvlastňovacom konaní. Vlastníkom vyvlastnených pozemkov, ktorí neboli známi, bolo doručenie rozhodnutia vykonané spôsobom upraveným v § 26 ods. 1, 2 zák. č. 71/67 Zb. vyhláškou vyvesenou na čas 15 dní na vyhláškovej tabuli MsNV v Senci s tým, že posledný deň tejto lehoty sa pokladá za deň doručenia rozhodnutia. Vyvlastnením nadobudol Československý štát v správe Riaditeľstva diaľnic v Bratislave vlastníctvo k vyvlastneným nehnuteľnostiam. Peňažnú náhradu za vyvlastnené nehnuteľnosti mal podľa Rozhodnutia o vyvlastnení zabezpečiť nový vlastník - Riaditeľstvo diaľnic zložením úhrady do depozitu Štátneho notárstva Bratislava - vidiek na ďalšie konanie do 60 dní od právoplatnosti. V odôvodnení Rozhodnutia o vyvlastnení bolo uvedené, že vyvlastnenie sa vykonáva v súlade s plánom rozvoja národného hospodárstva z dôvodov verejného záujmu ako to vyžadujú plány výstavby diaľničnej siete na území SSR. Investor, ktorý vyvlastnenie navrhol, preukázal ohľadom neznámych osôb potvrdenie Správy ZNB pre Bratislavu - vidiek v Bratislave a FS VB v Prahe. Ohľadne tých, ktorí zmluvy im poslané nevrátili, preukázal investor bezúspešnosť ponukového konania v zmysle § 56 ods. 1 písm. e/ vyhl. č. 85/76 Zb. Ďalej preukázal, že vyvlastnenie pozemkov je v súlade s územným rozhodnutím č. Výst. 654/74-Ný zo dňa 25. 9. 1974 vydaným odborom výstavby a ÚP Západoslovenského MNV, ďalej v súlade s rozhodnutím o odňatí poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby č. OPLVH/7917/73 - pôd. zo dňa 28. 12. 1973 vydaným odborom PLVH ONV Bratislava - vidiek a rozhodnutím o povolení stavby č. Dopř. 597/inž. Gr. 1971 zo dňa 15. 10. 1971 vydaným ONV Bratislava - vidiek. Pripojil aj stanovisko ŠM, n. p. K., ako užívateľa pozemkov. Podkladom pre rozsah vyvlastnených pozemkov - plôch je výkaz plôch ku geometrickému plánu č. 761-2710-58-78-I zo dňa 29.9. 1978 vypracovanému geodéziou, n. p. Bratislava a overenému podľa § 8 zák. č. 46/71 Zb. pod č. 338/78 zo dňa 2. 10. 1978 Správou geodézie a kartografie - Stredisko geodézie pre Bratislavu - vidiek. Rozhodnutie o vyvlastnení bolo doručované Riaditeľstvu diaľnic v Bratislave, ŠN Bratislava - vidiek, Geodézii, n. p. Bratislava - vidiek, O.. K., MNV Senec a ostatným účastníkom konania verejnou vyhláškou podľa zák. č. 71/76 Zb., § 26 a § 58 vyhl. č. 85/76 Zb. Predmetom vyvlastnenia podľa pripojeného zoznamu vlastníkov, ktorý bol neoddeliteľnou súčasťou Rozhodnutia o vyvlastnení boli por. č. 155 - F. XXX, S.. Č.. XXXX, N. K. Z., Q.. Z., N.: XX.XXX Z., T.C. X.XXX Z., N. X/X, H.: X.XXX,XX E., S.. Č.. XXX - F. XXX, S.. Č.. XXXX/X, N. K. A., Q.. Z., N.: XX.XXX Z., T. X.XXX Z., N. X/X, H.: X.XXX,XX E..

4. Štátne notárstvo Bratislava-vidiek rozhodnutím Nšn 104-260/1985 na návrh Riaditeľstva diaľnic Bratislava zo dňa 2.1.1985 prijalo podľa ust. § 66 zák. č. 72/1983 Zb. do notárskej úschovy sumu 21.805,60 Kčs zloženú v Slovenskej štátnej pokladnici v prospech neznámych dedičov alebo na neznámom mieste sa nachádzajúcich, o. i. K. Z. 1.793,60 Kčs, K. A. 1.793,60 Kčs. Pre oprávnených bola súčasne ustanovená opatrovníčka D. K.. Z odôvodnenia vyplýva, že zložiteľ zložil hore uvedenú sumu do notárskej úschovy ako náhradu za vyvlastnené nehnuteľnosti v kat. úz. K., pretože sa oprávnení zdržujú na neznámom mieste. Účastníci konania sa upozorňujú, že vyplatenie depozitu sa môže stať iba na žiadosť oprávnených alebo na predloženie právoplatného rozhodnutia nariaďujúceho vydanie depozitu. Štátne notárstvo tento depozit bude spravovať 3 roky počítajúc odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Po uplynutí tejto lehoty, ak sa oprávnení o depozit neprihlásia, prevedie sa konanie podľa ust. § 74 zák. č. 72/1983 Zb., kedy prepadne v prospech štátu.

5. Podľa výpisu z Obchodného registra žalovaný vznikol ako 100 % dcérska spoločnosť štátu, v mene ktorého koná Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (štát je jediným akcionárom žalovaného) Zakladateľskou listinou vo forme notárskej zápisnice dňa 25.1.2005 č. N 28/2005, Nz 3164/2005, NCRIs 3246/2005 bez výzvy na upisovanie akcií v súlade so zák. č. 639/2004 Z.z. o Národnej diaľničnej spoločnosti. Z výpisu z LV pre kat. úz. K. Č.. XXXX vyplýva, že súčasťou vkladu zakladateľa do základného imania žalovaného boli aj nehnuteľnosti zapísané na predmetnom LV (vrátane sporného pozemku), kde sa ako titul nadobudnutia uvádza Osvedčenie N 28/2005, Nz 3164/2005, NCRIs 3246/2005 zo dňa 25. 1. 2005 v zmysle zák. č. 639/2004 Z.z.

6. Na LV č. XXXX B. B. F. Č.. XXXX pre E.. Ú.. K. je uvedená poznámka o duplicitne vlastníctva nasledovného znenia: „Vlastnícke práva k pozemku reg. C p. č. XXXX/X sú zapísané na LV č. XXXX ako časť p. č. XXXX/X a duplicitne na LV č. XXXX ako časť pozemku reg. G. S.. Č.. XXXX/X (podľa V2-18/D 148/96, 31D 370/02, 380/533/2006) P-197/16.“ Rozsah duplicity (sporný pozemok - parcela registra E. „. S.. Č.. XXXX/X vo výmere: 8.968 m²) je vymedzený Geometrickým plánom Č.. XX/XXXX zo dňa 20.5.2014 na vymedzenie rozsahu duplicitného vlastníctva k pozemku parc. Č.. XXXX/X vyhotoveným S. U., úradne overeným dňa 6.6.2014.

7. Z tohto skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil záver, že žaloba je dôvodná. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol: „Z vykonaného dokazovania vzhľadom na zhodné skutkové tvrdenia strán a nespornosť skutkových tvrdení strán sporu mal súd za preukázané, že žalobcovia ako dedičia po svojich právnych predchodcoch sú podielovými spoluvlastníkmi parc. Č.. XXXX/X pre E..Ú.. K. (zapísanými na F. Č.. XXXX), ktorá je v rozsahu sporného pozemku (S.. Č.. XXXX/X vo výmere 8.968 m²) duplicitne evidovaná na LV č. XXXX pre E..Ú.. K. vo výlučnom vlastníctve žalovaného titulom právneho nástupníctva vlastníka, ktorý nehnuteľnosť nadobudol na základe Rozhodnutia o vyvlastnení. Duplicita vlastníctva v rozsahu sporného pozemku (parc. Č.. XXXX/X) bola vymedzená Geometrickým plánom a poznámka o duplicitne vlastníctva strán sporu je zapísaná na LV žalobcov Č.. XXXX ako aj na LV žalovaného č. XXXX pre E..Ú.. K.“ K otázke nalievavého právneho záujmu žalobcov na žalovanom určení súd prvej inštancie uviedol: „Podľa názoru súdu zhodného so žalobcami zistený skutkový stav odôvodňuje záver o existencii nalievavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení. V prípade určovacích žalôb týkajúcich sa vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam je nalievavý právny záujem (spravidla) daný potrebou zosúladenia skutočného stavu so zápisom vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, a teda zapísania (či obnovenia zápisu) vlastníckeho práva (žalobcov) na základe pozitívnej určovacej žaloby, ktorou sa má odstrániť stav právnej neistoty duplicitne zapísaného vlastníckeho práva žalobcov a žalovaného. Ide teda o situáciu, aká nastala aj v prejednávanej veci, t. j. ak je vlastnícke právo zapísaného vlastníka spochybnené duplicitným zápisom vlastníckeho práva i v prospech iného subjektu. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo KS 50/2006 vyplýva, že vzniknutý problém duplicitného vlastníctva je v zmysle § 36a Katastrálneho zákona riešiteľný iba dohodou duplicitných vlastníkov, prípadne žalobou o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá však patrí do právomoci súdov prejednávajúcich občianskoprávne veci. Z uvedeného je teda nesporné, že v danom prípade je možná otázka duplicitného vlastníctva k tej istej nehnuteľnosti riešiť len podaním žaloby o určenie vlastníckeho práva, ktorou sa vyrieši, ktorý z uvádzaných titulov bol platným právnym dôvodom na zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a v prospech ktorého označeného vlastníka.“ S námietkou žalovanej, že žalobcovia uplatnili určovaciu žalobu na súde až po 12 rokoch od zistenia stavu právnej neistoty, sa súd prvej inštancie vysporiadal nasledovne: „Námietky žalovaného, že k uplatneniu práva žalobcov určovacou žalobou na súde došlo

až z odstupom niekoľkých (12) rokov od zistenia stavu objektívnej právnej neistoty, a teda už z časového hľadiska je absurdné v tomto prípade hovoriť o nejakej naliehavosti právneho záujmu na strane žalobcov, súd vyhodnotil ako nedôvodné. Súd poukazuje na charakter vlastníckeho práva ako práva absolútneho, ktoré pôsobí erga omnes (voči všetkým) a je nepremlčateľné. Nepremlčateľnosťou sa rozumie, že tieto práva nezanikajú ich nevyužívaním, preto pre posúdenie existencie alebo neexistencie naliehavého právneho záujmu na jeho určení (a na odstránení spornosti), nie je rozhodujúce ako dlho duplicitné vlastníctvo trvá. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že stav duplicitného vlastníctva sa dotýka oboch vlastníkov sporného pozemku, teda poukazovanie na aktivitu jedného z nich (i keď vyvinutú s odstupom času, ktorej predchádzala snaha o mimosúdne riešenie odstránenia duplicity) smerujúcej k odstráneniu duplicity, pri vlastnej nečinnosti, nemôže byť na ťarchu jedného z vlastníkov (v tomto prípade žalobcov).“ Po vyriešení otázky naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení súd prvej inštancie k veci samej v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Žalobcovia svoje vlastnícke právo odvíjajú od nadobudnutia parc. Č.. XXXX/X postupne dedením po svojich právnych predchodcoch a namietajú, že Rozhodnutie o vyvlastnení, ktorým vyvlastnené pozemky (vrátane sporného pozemku) nadobudol Československý štát v správe Riaditeľstva diaľnic v Bratislave a od ktorého odvíja svoje vlastnícke právo žalovaný, je absolútne neplatný právny úkon. Žalobcovia namietali, že Rozhodnutie o vyvlastnení nie je právoplatné a ani vykonateľné vo vzťahu k právnej predchodkyni žalovaných, ktorou v rozhodnom čase bola A. K. ako výlučný vlastník pozemku parc. č. XXXX/X (v tom čase vo výmere 10.873 m²). Otázkou, či slovenský právny poriadok nevyklučuje uplatnenie práv určovacou žalobou za súčasnej existencie reštitučného zákonodarstva v prípade, ak si žalobca, ktorý nevyužil možnosť uplatniť si svoj nárok na základe reštitučných predpisov, podal žalobu, ktorou žiadal určiť, teda deklarovať existenciu svojho vlastníckeho práva, sa zaoberali súdy vrátane Ústavného súdu SR (aj ako „ÚS SR“) už v minulosti, pričom dospel k záveru, že reštitučné predpisy neboli vydané pre ten účel, aby spôsobili zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie tohto vlastníckeho práva (III. ÚS 102/04, II. ÚS 231/09, II. ÚS 249/2011). ÚS SR vyslovil, že ak došlo k zabratiu majetku štátom bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku, resp. finančnej náhrady domáhala žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy občianskeho práva [podľa nástrojov ochrany vlastníckeho práva - žalôb určovacích, vindikačných (na vydanie veci), negatívnych a pod. (III. ÚS 178/06)]. Žalobcovia vo vzťahu k nadobudnutiu pozemkov (vrátane sporného pozemku) žalovaný namietali, že žalovaný nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k pozemku parc. Č.. XXXX/X na základe Rozhodnutia o vyvlastnení, ktoré trpí tak závažnými právnymi vadami, pre ktoré ho považujú žalobcovia za absolútne neplatný právny úkon a to minimálne v časti týkajúcej majetku po A. K., ktorá nebola v čase vyvlastňovania o zámere vyvlastnenia upovedomená, a to aj napriek skutočnosti, že nebola osobou neznámou. A. K. neobdržala titulom vyvlastnenia sporného pozemku žiadnu protihodnotu (pričom aj podľa samotného Rozhodnutia o vyvlastnení mala byť A. K. vyvlastnená parc. Č.. XXXX/X v 1/2 z celkovej vyvlastňovanej výmery 8.968 m², pričom v skutočnosti jej bola vyvlastnená v rozsahu celej výmery). Rozhodnutie o vyvlastnení hovorí o vyvlastnení A. K. v 1/2 (čo malo teda predstavovať 4.484 m²), keď 1/2 parc. Č.. XXXX/X (vo výlučnom vlastníctve A. K.) bola podľa Rozhodnutia o vyvlastnení vyvlastnená osobe Z. K., Q.. Z., ktorá však v čase vyvlastnenia nebola vlastníčkou tejto parcely a ide (zrejme) o neexistujúcu osobu. Žalobcovia doplnili, že A. K. v čase vydania Rozhodnutia o vyvlastnení nebola osobou neznámou, pretože v meste K. v tom čase riadne žila a zdržiavala sa. A. K. nebola navyše vyplatená náhrada za vyvlastnenie, ani len v podiele 1/2, a to i napriek tomu, že bola výlučnou vlastníčkou vyvlastňovaného pozemku v zábere. Vo vzťahu k možnosti preskúmania platnosti Rozhodnutia o vyvlastnení poukazuje súd na to, že všeobecné súdy sú oprávnené preskúmať mimo rámec správneho súdnictva len nulitné rozhodnutia, teda tie ktoré boli vydané správnym orgánom na vydanie ktorých nemal právomoc. Ide o rozhodnutia také, ktoré nevyvolávajú právne účinky, takýmito správnymi aktmi sú rozhodnutia, ktorých vady sú tak závažné, že sa neuplatní prezumpcia správnosti ich správnosti. Za ničotný správny akt sa považuje akt vydaný absolútne nepríslušným orgánom, ktorý v rámci svojho zákonného vymedzenia nebol oprávnený o určitej veci rozhodnúť ako aj, či je právoplatný alebo vykonateľný. Žiadne iné prípadné vady vyvlastňovacieho konania nemajú vplyv na závažnosť tohto rozhodnutia pre súdy v tomto konaní. Súd poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/24/2007: „K otázke kedy sú všeobecné súdy oprávnené mimo rámec správneho súdnictva preskúmať správne akty, dovolací súd udáva, že nulitné sú také rozhodnutia, ktoré boli vydané takými správnymi orgánmi, na vydanie ktorých nebol konkrétny správny orgán absolútne vybavený právomocou a na ktoré sa pozerá ako keby nikdy neboli vydané tzv. paakty. Len takéto rozhodnutia je všeobecný súd oprávnený preskúmať mimo rámca správneho súdnictva. Preskúmať teda môže správne akty zásadne len so zreteľom k tomu, či sa jedná o akty nulitné, t. j. také vady, ktoré sú tak závažné, že sa neuplatňuje prezumpcia ich správnosti. U ostatných pláť

prezumpcia ich „správnosti“ (porovnaj aj rozhodnutie Najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/123/2003). Obdobne Ústavný súd prijal záver, že „všeobecný súd môže konfiškačný výmer preskúmať len z hľadiska existencie právomoci správneho orgánu na jeho vydanie v súlade v tej dobe s účinnými právnymi predpismi, nie však jeho zákonnosť, pretože nejde o žalobu o preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia“ (porovnaj aj uznesenie I. ÚS 419/2014-34). Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané a z Rozhodnutia o vyvlastnení vyplýva, že:

-pod por. č. 156 malo dôjsť k vyvlastneniu časti pozemku parc. Č.. XXXX/X X. N. XX.XXX Z. N. N. E. K. A., Q.. Z. N. X/X B. R. N. N.Z. T. X.XXX Z. za náhradu vo výške 1.793,60 Kčs v sume 0,40 Kčs/m²;
-pod por. č. 155 malo dôjsť k vyvlastneniu časti pozemku parc. Č.. XXXX (bez podlomenia „/2“) o výmere 10.872 m² vo vzťahu k vlastníkovi Z.Q. K. Q.. Z. v 1/2, a to vo výmere záberu 8.968 za náhradu vo výške 1.793,60 Kčs v sume 0,40 Kčs/m². Súd uvádza, že v prípade vlastníka pod por. č. 155 tak ide o zrejme neexistujúcu osobu, ktorej bol vyvlastnený pozemok (s parc. Č.. XXXX) o rovnakej celkovej výmere (10.872 m²), v rovnakom spoluvlastníckom podiele (1/2) a v rovnakej výmere záberu (8.968 m²) ako pri A. K., uvedenej pod por. č. 156. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcov, že vyvlastnenie vlastníkovi pod por. č. 155 označenému ako Z. K. Q.. Z. nemohlo mať právne účinky vyvlastnenia vo vzťahu k A. K., navyše k celkom inému pozemku vo výlučnom vlastníctve A. K. (parc. č. XXXX/X). Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného a má za to, že nie je možné uvedené (dokonca viacnásobné) rozpory v Rozhodnutí o vyvlastnení v jednom riadku pod por. č. 155, ktorého dôsledkom je (nútená) strata a odňatie vlastníckeho práva A. K. ako krajný zásah do absolútneho vlastníckeho práva vnímať iba ako formálnu chybu v písaní nemajúcu vplyv na platnosť Rozhodnutia o vyvlastnení v tejto časti voči A. K., a to vo vzťahu k celej časti vyvlastňovaného pozemku parc. Č.. XXXX/X vo výlučnom vlastníctve A. K.. Zo zoznamu vlastníkov, ktorý je prílohou Rozhodnutia o vyvlastnení, vyplýva, že žiadny iný vlastník, ktorý mal v čase vyvlastnenia pozemok vo svojom výlučnom vlastníctve s podielom 1/1, nebol v zozname uvedený vo viacerých riadkoch pod rôznymi poradovými číslami s uvedením jeho vlastníctva v rôznych spoluvlastníckych podieloch (alebo dokonca s rozdielnym číslom parcely), ktorých súčet by bol podiel v 1/1, preto súd argumentáciu žalovaného považuje za účelovú, keď nie je ničím preukázané, že pozemok patriaci jednému vlastníkovi vo veľkosti 1/1 bol vyvlastňovaný pod viacerými poradovými číslami po častiach resp. v rôznych spoluvlastníckych podieloch. Vo vzťahu k vyvlastneniu časti sporného pozemku pod por. č. 155 má tak súd z vykonaného dokazovania za to (a žalovaný okrem argumentácie formálnou chybou v písaní nepreukázal niečo iné), že Rozhodnutie o vyvlastnení ako správny akt nemalo v tejto časti zákonné náležitosti, ak sa konanie viedlo s účastníkom identifikovaným ako Z. K. Q.. Z., ktorý účastník v čase vyvlastňovacieho konania nemal právnu subjektivitu. Ak by takýto účastník aj existoval, z Rozhodnutia o vyvlastnení by vyplývalo, že vo vzťahu k takémuto účastníkovi označenému ako Z. K. Q.. Z. by došlo k vyvlastneniu časti pozemku parc. Č.. XXXX, ktorého bol spoluvlastníkom v 1/2. Uvedeným vyvlastnením pod por. č. 155 by nemohlo byť dotknuté vlastnícke právo A. K. ako výlučnej vlastníčky pozemku parc. č. XXXX/X (a to ani v časti). Je preto podľa názoru súdu nepochybné, že pokiaľ príslušný orgán štátnej správy vykonávajúci vyvlastnenie, toto vyvlastnenie vykonal ako s vyvlastňovaným s niekým iným, ako s vlastníkom a vlastnícke právo k veci, ktorá bola predmetom vyvlastnenia, patrilo subjektu, ktorý bol odlišný od vyvlastňovaných, nemohli nastať právne účinky, ktoré právna úprava s vyvlastnením spája.

8. K otázke doručenia predmetného vyvlastňovacieho rozhodnutia právnej predchodkyni žalobcov A. K. súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Vzhľadom na tvrdenie žalobcov, že Rozhodnutie o vyvlastnení nebolo doručené ich právnej predchodkyni A.P. K., skúmal súd jeho právoplatnosť a vykonateľnosť podľa Stavebného zákona, Správneho poriadku a vyhlášky č. 85/1976 Zb., na základe ktorého bolo vydané a dospel k záveru, že Rozhodnutie o vyvlastnení právoplatnosť a vykonateľnosť nenadobudlo, a preto ani v časti jej spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/2 na pozemku parc. Č.. XXXX/X o výmere 10.872 m² pod por. č. 156 nemohlo dôjsť k právoplatnému vyvlastneniu vo výmere záberu a to aj napriek tomu, že na vyvlastňovacom rozhodnutí je vyznačená právoplatnosť dňa 12.5.1980. V druhej časti spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/2 k celku k pozemku parc. Č.. XXXX/X k vyvlastneniu nikdy nedošlo a takéto vyvlastnenie nevyplýva ani z Rozhodnutia o vyvlastnení. Z vykonaného dokazovania, a to najmä z odpovede Mesta Senec a z dedičských osvedčení č. k. D 1194/68-8 zo dňa 12.12.1968 a č. k. D 840/73 zo dňa 18. 9. 1973 mal súd za preukázané, že A. K. Q.. Z. mala od vzniku evidencie v r. 1960 a v aj v rozhodnom čase vydania Rozhodnutia o vyvlastnení trvalý pobyt na území obce K. B. R. na B. Š. V.. Č.. XX, neskôr po prečíslovaní na adrese K., Š. XXX/XX, teda nebola osoba neznáma ani sa nezdržiavala na neznámom mieste. Dôkazné bremeno na preukázanie perfektnosti vyvlastňovacieho konania a Rozhodnutia o vyvlastnení zaťažovala žalovaného, ktorý práve od tohto titulu nadobudnutia odvíja svoje vlastnícke právo k spornému pozemku (naviac žalobcovia

túto skutočnosť ani nemajú ako preukázať). Žalovaný ohľad doručovania v konaní iba poukazoval na znenie Rozhodnutia o vyvlastnení, podľa ktorého osobám, ktoré boli uvedené v zozname neznámych vlastníkov a o ktorých boli pripojené potvrdenia Správy Zboru národnej bezpečnosti pre Bratislavu vidiek v Bratislave a FS VB v Prahe, bol Mestským národným výborom N. K. menovaný opatrovník - O. K. na zastupovanie v tomto vyvlastňovacom konaní a vlastníkom vyvlastnených pozemkov, ktorí neboli známi, bolo doručenie rozhodnutia vykonané spôsobom upraveným zákonom o správnom konaní vyhláškou vyvesenou na čas 15 dní na vyhláškovej tabuli MsNV N. K. s tým, že posledný deň tejto lehoty sa pokladá za deň doručenia rozhodnutia. Samotné potvrdenie (ktoré podľa Rozhodnutia o vyvlastnení vo vyvlastňovacom konaní preukázal investor - Riaditeľstvo diaľnic v Bratislave) alebo iný dôkaz preukazujúci, že prijatý záver o tom, že A. K. bola v čase vyvlastnenia neznámy vlastník alebo nebola známa, je správny, žalovaný nepredložil. Podľa Rozhodnutia o vyvlastnení bolo toto Rozhodnutie o vyvlastnení doručované: Riaditeľstvo diaľnic v Bratislave, ŠN Bratislava - vidiek, Geodézia n. p. Bratislava - vidiek, O. K., MNV K., ostatným účastníkom konania verejnou vyhláškou podľa zák. č. 71/76 Zb., § 26 a § 58 vyhl. č. 85/76 Zb. Ak bolo doručovanie Rozhodnutia o vyvlastnení A. K. vykonané dorúčením O. K. ako opatrovníkovi ustanovenému jej podľa ust. § 16 ods. 1 Správneho poriadku alebo verejnou vyhláškou podľa ust. § 26 Správneho poriadku a ust. § 58 vyhlášky č. 85/1976 Zb., nebolo Rozhodnutie o vyvlastnení správne doručované, nakoľko A. K. nebola neznámou osobou. Žalovaný navyše doručovanie verejnou vyhláškou vo vzťahu k nej nijak nepreukázal. Súd vo vzťahu k vyššie prijatému názoru poukazuje aj na nález Ústavného súdu, sp. zn. I. ÚS 699/2016-48 a uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 107/2008. Súd poukazuje na to, že žalovaný svoje vlastníctvo odvíja od tvrdenej existencie právoplatného vyvlastnenia, a teda od doručenia Rozhodnutia o vyvlastnení právnej predchodkyň žalobcov, a z toho odvodzoval svoju argumentáciu, avšak doklady preukazujúce doručenie Rozhodnutia o vyvlastnení právnej predchodkyň nepredložil, teda sám ním tvrdenú skutočnosť nepreukázal. Súd poukazuje na to, že opatrovník O. K. bol neznámym vlastníkom ustanovený Mestským národným výborom N. K., ktorý bol zároveň ohlasovňou pobytu (ako výkonný orgán miestneho národného výboru podľa zákona č. 52/1949 Sb. o hlásení obyvateľstva v znení neskorších predpisov), teda je zrejmé, že pri vynaložení potrebnej a náležitej starostlivosti, mohol mať (a mal) štát vedomosť o pobyte A. K., ktorý mala nepretržite na území obce K..“.

9. K tvrdeniu žalovanej, že vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam nadobudol dobromyseľne, súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Možno teda vyvodiť záver, že ustálenou rozhodovacou praxou je, že v konkrétnom prípade na základe konkrétnych skutkových okolností je možné uprednostniť princíp dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa pred princípom, že nikto nemôže na iného previesť viac práv než sám má. Inými slovami, súčasná judikatúra zastáva stanovisko, že v konkrétnom prípade na základe zváženia všetkých okolností prípadu je možné nadobudnúť vlastnícke právo od nevlastníka aj len na základe princípu ochrany dobrej viery. Vo vzťahu k posúdeniu relevancie uvedenej judikatúry Ústavného súdu SR, na ktorú odkazoval aj žalovaný, má súd zhodne so žalobcami za to, že nejde o judikatúru použiteľnú v danom prípade. Súd vykonaným dokazovaním a právnym posúdením dovodil, že Rozhodnutie o vyvlastnení nezakladá právny titul, na základe ktorého sa Československý štát (v správe Riaditeľstva diaľnic v Bratislave) mohol domnievať, že sa stal vlastníkom vyvlastneného pozemku (vrátane sporného pozemku) a teda nezakladá domnienku dobromyseľnosti držiteľa. Na základe neúčinného vyvlastňovacieho konania a Rozhodnutia o vyvlastnení nemohlo dôjsť k prechodu vlastníctva ani na organizáciu, v prospech ktorej a v správe ktorej bola nehnuteľnosť vyvlastnená a to bez ohľadu na to, či takýto nadobúdateľ bol alebo nebol dobromyseľný alebo v dobrej viere. Dobrá viera musí byť hodnotená veľmi prísne, pričom dobrá viera štátu, či právnych predchodcov žalovaného alebo žalovaného nebola preukázaná, žalovaný okrem strohého tvrdenia ohľadne tejto skutočnosti neprodukoval žiadne dôkazy, túto skutočnosť nijak v konaní nepreukázal. Súd poukazuje pri posudzovaní dobromyseľnosti štátu na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22 Cdo 469/2004 (Soubor rozhodnutí NS ČR, sv. 29, č. C 2549), podľa ktorého, ak štát pochybil a protiprávne umožnil, aby sa štát stal detentorom veci, nie je možné o zásade, že v pochybnostiach sa má za to, že držba je oprávnená, ani uvažovať. Obdobné platí aj podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 107/2008, podľa ktorého dobromyseľnosť nie je možné vyvodzovať z právneho úkonu, ktorého účinky nikdy nenastali. Súd poukazuje analogicky k správne majetku štátu na rozsudok NS ČR sp. zn. 22 Cdo 1442/2004 (Soubor rozhodnutí NS ČR, sv. 30, č. C 2732), podľa ktorého: „Také pokud jde o hodnocení držby státu jako neoprávněné, je třeba vyjít z toho, že stát mohl a měl mít v evidenci nemovitostí takový pořádek, aby zjistil, zda je vlastníkem pozemku, který přiděluje; pokud přidělil jeden pozemek postupně nejprve fyzické osobě a poté prostřednictvím národního podniku vlastně sobě, nemohl být nejsou-li prokázány výjimečné okolnosti - se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že je vlastníkem, a tudíž ani oprávněným

držiteľom pozemku (§ 130 odst. 1 ObčZ)“. V danom prípade žalovaný, ktorého jediným akcionárom je štát (Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR) ako právny nástupca vlastníka, v prospech ktorého boli nehnuteľnosti vyvlastnené - Československý štát v správe Riaditeľstva Diaľnic v Bratislave (t. j. stále štát alebo entita plne ovládaná štátom), sám spôsobil pri výkone verejnej moci orgánom štátnej správy vykonávajúcim vyvlastnenie vady vyvlastňovacieho konania a na základe Rozhodnutia o vyvlastnení odňal vlastníctvo k pozemku A. K. bez vyplatenia náhrady za vyvlastnenie, s ktorou konal ako s neznámym vlastníkom, napriek možnosti vedomosti o jej existencii a mieste jej pobytu. A. K. preukázateľne nebola osobou neznámou, naopak osobou žijúcou minimálne od roku XXXX do jej smrti v roku XXXX na tom istom mieste a adrese. Súd na tomto mieste poukazuje na svoju argumentáciu uvedenú v odseku 52 až 55 vyššie. Dobromyseľnosť žalovaného vyvracia aj skutočnosť, že v nadväznosti na listy A. K. zo dňa 13.1.1991 a 14.7.1994 ohľadne majetkovoprávneho vysporiadania, jeho právny predchodca-Riaditeľstvo Diaľnic v Bratislave vedel, alebo vedieť mohol a mal, že v Rozhodnutí o vyvlastnení je A. K. uvedená ako spoluvlastník vyvlastnenej časti nehnuteľnosti v 1/2 (s uvedením tomu zodpovedajúcej výšky náhrady za vyvlastnenie), i napriek tomu, že v čase vyvlastnenia bola jeho výlučnou vlastníčkou a bola jej odňatá celá časť vyvlastňovanej nehnuteľnosti. V neskoršej odpovedi zo dňa 25.7.1994 sa výslovne uvádza, že druhou (i keď neexistujúcou) spoluvlastníčkou je Z. K.. Z odpovedí žalovaného vyplýva, že nepovažuje za dôvodné odstrániť duplicitné vlastníctvo. S odkazom na vyššie citované rozhodnutia, nie sú podľa súdu splnené predpoklady na to, aby súd žalovaného, ako „reprezentanta“ štátu, považoval za dobromyseľného.“

10. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie zaujal stanovisko, že žaloba je dôvodná a svoje skutkové a právne závery zhrnul nasledovne: „Vzhľadom na všetko zhora uvedené má súd za to, že žaloba žalobcov je dôvodná a žalobe v celom rozsahu vyhovel. Žalobcovia preukázali, že sú dedením po svojich právnych predchodcoch podielovými spoluvlastníkmi spornej nehnuteľnosti (parc. registra KN „C“, S.. Č.. XXXX/X, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere: 8.968 m²), zapísanej na F. Č.. XXXX, pre E.. Ú. K., a duplicitne na F. Č.. XXXX pre E..Ú. K. ako časť parcely registra KN „E“, S.. Č.. XXXX/X, druh pozemku: orná pôda o výmere: 9.358. Naopak súd má za to, že na základe neúčinného Rozhodnutia o vyvlastnení nemohlo dôjsť k prechodu vlastníctva na štát ako právneho predchodcu žalovaného, keď vo vzťahu k vyvlastneniu časti sporného pozemku pod por. č. 155 nemohlo byť dotknuté vlastnícke právo A. K. ako výlučnej vlastníčky pozemku parc. č. XXXX/X (a to ani v časti). Vo vzťahu k vyvlastneniu časti sporného pozemku pod por. č. 156 nebolo Rozhodnutie o vyvlastnení riadne doručené A. K., právoplatnosť a vykonateľnosť teda nenadobudlo, a preto ani v časti jej spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/2 na pozemku parc. Č.. XXXX/X nemohlo dôjsť k právoplatnému vyvlastneniu, aj s poukazom na nevyplatenie (a nemožnosť vyplatenia) náhrady za vyvlastnenie (čo i len s časti).“

11. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

12. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne alebo aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolaní žalovaná uviedla: „Žalovaný opätovne poukazuje na dôležitú skutočnosť a to, že vyporiadanie sporného pozemku zabezpečil právny predchodca žalovaného a to Riaditeľstvo diaľnic v Bratislave ešte v roku 1980 na základe rozhodnutia Mestského národného výboru - odboru výstavby K. pod č. 14/80 zo dňa 2.4.1980, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.5.1980. Z Rozhodnutia o vyvlastnení bolo preukázané, že dôvodom vyvlastnenia vlastníckeho práva vlastníka pozemku bola skutočnosť, že pani A. K. bola evidovaná ako neznámy vlastník. Týmto rozhodnutím Mestský národný výbor vyhovel žiadosti Riaditeľstva diaľnic v Bratislave na vyvlastnenie pozemkov v kat. úz. K., ktoré boli predmetom záberu na stavbu diaľnice podľa vyvlastňovacieho súpisu. Na vyvlastňovacom súpise figuruje o. i. A. K. N. X/X B. Z. K. N. X/X, kde došlo s určitosťou k formálnej chybe krstného mena, ktorá však nezapríčiňuje neplatnosť Rozhodnutia o vyvlastnení. Pred vydaním predmetného rozhodnutia A. K. na základe dedičských konaní po U. Z. mala zdediť 1/2 pozemku, taktiež po D. Z. získala 1/2 pozemku a z toho dôvodu na vyvlastňovacej listine je uvedené dvakrát 1/2 pozemku. V tejto súvislosti žalovaný uvádza aj skutočnosť, že na vyvlastňovacej listine pod poradovým číslom ide o tú istú osobu vzhľadom aj na výšku náhrady vloženej do notárskej úschovy, ako aj výmeru pozemku. Rozhodnutie Mestského národného výboru - odboru výstavby K. pod č. 14/80 zo dňa 2.4.1980 má všetky náležitosti v zmysle vtedajších platných predpisov, nakoľko - osobám, ktoré boli uvedené v zozname neznámych vlastníkov a o ktorých boli pripojené potvrdenia Správy Zboru národnej bezpečnosti pre Bratislavu vidiek v Bratislave a FC VB v Prahe bol Mestským národným výborom v K. menovaný opatrovník - O. K. na zastupovanie v

tomto vyvlastňovacom konaní; - vlastníkom vyvlastnených pozemkov, ktorí neboli známi, bolo doručenie rozhodnutia vykonané spôsobom upraveným zákonom o správnom konaní vyhláškou vyvesenou na čas 15 dní na vyhláškovej tabuli MsNV N. K. s tým, že posledný deň tejto lehoty sa pokladá za deň doručenia rozhodnutia.“ Žalovaná ďalej v odvolaní poukázala na svoju dobromyseľnosť pri nadobúdaní predmetnej nehnuteľnosti a v tejto súvislosti v odvolaní uviedla: „Žalovaný je toho názoru, že nadobudol vlastníctvo k nehnuteľnostiam v dobrej viere. Nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istý svojím vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu. Otázkou dobrej viery takého nadobúdateľa vlastníckeho práva sa tak všeobecné súdy musia vždy riadne zaoberať pri jeho spochybňovaní treťou osobou. S touto problematikou sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal.“ K otázke naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení žalovaná v odvolaní uviedla: „Žalovaný naďalej tvrdí, že v tomto prípade už len z časového hľadiska je úplne absurdné hovoriť o nejakej naliehavosti právneho záujmu na strane žalobcov. Ďalej si v tejto súvislosti dovoľujeme vyjadriť názor, že z hľadiska právnej istoty a stability vlastníckych vzťahov by bolo doslova diskriminačné a bez opory v zákone pripustiť naliehavosť právneho záujmu.“

13. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

14. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

15. Základnou podmienkou dôvodnosti a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) C.s.p. je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Rozumie sa tým právny záujem žalobcu. Právny záujem žalobcu musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t. j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosť, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektami: žalovanými je popieraná existencia (neexistencia) práva žalobcu, teda je tu stav, že právo medzi stranami konania je sporné (existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi stranami); jestvuje ohrozenie práva či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inak len určovacím výrokom; jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty, resp. ohrozenia práva. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacieho návrhu (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.6.2016 sp.zn. 1Cdo 324/2014).

16. V prejednávanej veci bolo preukázané, že žalobcovia sú zapísaní ako podieloví spoluvlastníci sporného pozemku na liste vlastníctva a súčasne je ako vlastníčka tohto pozemku na liste vlastníctva zapísaná aj žalovaná (viď ods. 15., 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Ide teda o prípad tzv. duplicitného zápisu vlastníctva. Ako súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku správne uviedol, problém duplicitného vlastníctva sa dá riešiť iba dohodou duplicitných vlastníkov (ku ktorej v prejednávanej veci nedošlo), alebo žalobou o určenie vlastníckeho práva. Je preto podľa názoru odvolacieho súdu celkom nepochybné, že žalobcom nechýba naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Ich právne postavenie je totiž z dôvodu duplicitného vlastníctva neisté a tento stav neistoty nemožno odstrániť inak, ako určovacím výrokom súdu. Na týchto záveroch nemení nič ani tá skutočnosť, že k vyvlastneniu predmetnej nehnuteľnosti došlo už v roku 1980, resp. že žalobcovia podali žalobu až po 12 rokoch od zistenia stavu právnej neistoty. V prípade duplicitného vlastníctva sa naliehavosť právneho záujmu na určení vlastníctva „neoslabuje“ plynutím času, ako sa mylne domnieva žalovaná. So zreteľom na nepremičateľnosť vlastníckeho práva nemožno v prípade duplicitného vlastníctva zamietnuť určovaciu žalobu len preto, že žalobca ju podal po uplynutí určitého času. Inými slovami, pokiaľ trvá stav duplicitného vlastníctva, existuje aj naliehavý právny záujem na podaní žaloby o určenie vlastníctva.

17. Z konštantnej judikatúry vyplýva, že mimo rámec správneho súdnictva súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu (rozhodnutia); môže ho preskúmať iba so zreteľom na to, či sa nejedná o ničotný akt, t.j. paakt. V prípade vecne vadných, resp. nezákonných správnych aktov platí prezumpcia ich správnosti. Právna teória a súdna prax považuje na ničotný správny akt vydaný k tomu absolútne

nepríslušným orgánom, pričom za taký sa považuje správny orgán, ktorý podľa svojho zákonného vymedzenia nie je oprávnený (nie je v jeho právomoci) o určitej veci rozhodnúť, buď preto, že táto právomoc bola právnym poriadkom zverená inému orgánu (súdnemu alebo správne), alebo preto, že nebola výslovne priznaná ani jemu, ani inému orgánu.

18. Z hľadísk uvedených v predchádzajúcom odseku Rozhodnutie o vyvlastnení z 2.4.1980 č. Výst. 14/80 nemožno považovať na ničotný správny akt, teda za paakt. Vydal ho totiž na to príslušný správny orgán, teda správny orgán, ktorý mal právomoc takéto rozhodnutie vydať. Týmto Rozhodnutím o vyvlastnení (por. č. 156) bola právnej predchodkyňi žalobcov vyvlastnená parcela č. 3035/2 a to v 1/2. Druhá polovica tejto parcely nebola vyvlastnená A. K., ale inej osobe a to Z. K.. V tomto prípade došlo evidentne k omylu, keďže A. K. bola v čase vydania Rozhodnutia o vyvlastnení výlučnou vlastníčkou tejto parcely. Vyvlastnenie predmetného pozemku v 1/2 neexistujúcej Z. K. preto aj podľa názoru odvolacieho súdu nemôže vyvolať žiadne právne následky. A. K. tak zostala aj po vydaní predmetného Rozhodnutia o vyvlastnení vlastníčkou 1/2 predmetnej parcely. Pokiaľ ide o tú polovicu predmetnej parcely, ktorá bola vyvlastnená A.F. K., v tejto časti Rozhodnutie o vyvlastnení voči A. K. nenadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť, pretože jej nebolo riadne doručené. A. K. totiž od roku 1960 a aj v čase vydania Rozhodnutia o vyvlastnení bývala v K. na Š. V.. Č.. XX, resp. po prečíslovaní Č.. XX a nejednalo sa teda o osobu neznámeho pobytu. Doručenie tohto rozhodnutia A. K. formou verejnej vyhlášky v zmysle § 26 zák. č. 71/1967 Zb. v znení účinnom v čase vyvlastnenia je preto právne neúčinné, pretože táto forma doručenia správneho rozhodnutia bola prípustná iba v prípade doručovania osobe neznámeho pobytu. Ako je to uvedené vyššie, A. K. takouto osobou nebola. Rovnako ustanovenie opatrovníčky O.. K. na doručenie Rozhodnutia o vyvlastnení A. K. nebolo v súlade s ust. § 16 ods. 2 zák. č. 76/1967 Zb. v znení platnom ku dňu vyvlastnenia. Preto ani doručenie Rozhodnutia opatrovníčke nemá žiadne právne následky, najmä z tejto skutočnosti nemožno vyvodiť, že Rozhodnutie o vyvlastnení bolo A. K. riadne doručené. Možno teda zhrnúť, že Rozhodnutím o vyvlastnení bola A. K. vyvlastnená iba 1/2 parcely Č.. XXXX/X, pričom Rozhodnutie o vyvlastnení v tejto časti týkajúcej sa A. K. jej nebolo riadne doručené a preto nenadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť. Druhá polovica predmetnej parcely nebola Rozhodnutím o vyvlastnení dotknutá. Žalovaná sa preto nemohla stať výlučnou vlastníčkou tejto nehnuteľnosti (k jej platnému vyvlastneniu nedošlo) a jej vlastníckmi sú žalobcovia z titulu dedenia po A. K.. K tvrdeniu žalobcov, že predmetné Rozhodnutie o vyvlastnení je neplatným právnym úkonom, odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu, resp. správneho orgánu je výsledkom jeho rozhodovacej činnosti a nejedná sa preto o právny úkon. Vzhľadom na to na súdne, resp. správne rozhodnutie nemožno aplikovať ust. § 34 a nasl. Obč. zák. upravujúce právne úkony (iste by bolo nanajvyš paradoxné, ak by sa uvažovalo napr. o tom, či rozhodnutie súdu alebo správneho orgánu bolo urobené slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne).

19. Pokiaľ ide o otázku dobromyseľnosti žalovanej pri nadobudnutí predmetnej nehnuteľnosti, žalovaná v odvolaní namietla, že touto otázkou sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal. Žalovaná si zrejme nepovšimla, že súd prvej inštancie sa tejto otázke venoval veľmi podrobne v ods. 60. až 64. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Odvolací súd k tomu uvádza, že žalovaná ako právnická osoba, v ktorej 100 % akcií vlastní štát, nemohla byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že sa na základe Rozhodnutia o vyvlastnení stala vlastníčkou predmetného pozemku a preto jej držbu tohto pozemku treba vyhodnotiť ako neoprávnenú, t. j. takú, ktorá nemohla vyústiť vo vydržanie predmetného pozemku. Predmetný pozemok bol vyvlastňovaný v prospech štátu, ktorý mal vyvinúť všetku potrebnú starostlivosť v súvislosti s vyvlastňovacím konaním a najmä dbať na to, aby nedošlo k takým vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávnosť špecifikácie osôb, ktorých pozemky boli vyvlastnené. Inými slovami, bol to práve štát, ktorý spôsobil, že A. K. Rozhodnutie o vyvlastnení nebolo riadne doručené, v dôsledku čoho voči nej k právoplatnému vyvlastneniu nedošlo. Štát v zastúpení investora výstavby, ktorý vyvlastnenie navrhol, mohol v rámci odvolania proti Rozhodnutiu o vyvlastnení namietnuť neexistenciu osoby Z. K., resp. oznámiť správne orgánu adresu bydliska A. K.. Toto však štát neurobil, čím spôsobil to, že k vyvlastneniu A. K. nedošlo. Za týchto okolností o dobromyseľnosti štátu nemožno vôbec uvažovať.

20. Z uvedeného vyplýva, že napadnutý rozsudok je z hľadiska odvolacích dôvodov vecne správny a preto ho odvolací súd potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. a úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).